

duhá že Kamca dolgo dolgo let ni videla. Dozdevalo se nam je, da je ta dan napočila mila zora boljše bodočnosti, katero je dozdej toliko let mračil „kamški strah“.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V okrožnici do deželnih predsednikov ukazal je minister notranjih zadev, da se vse potrebno pripravi za deželne zборе, ki se meseca septembra na delovanje skličejo.

Zadnjič smo poročali zastran posveta dalmatinskih drž. poslancev s hrvatskimi prvaki gledé združenja Dalmacije s Hrvatsko, kamor po svojim zgodovinskem pravu spada. Slovanske moči se pa Magjari bojé kot peklenščak križa. Brž sta toraj uradna lista: (magj.) nemška „Reform“ in „Pest Lloyd“ poplašila magjarske politikarje, češ, da se v Zagrebu kuje neka zarotba, kterej stojita na čelu škof Strossmajer in ban Mažuranič, in ktere namen je, po združenju Dalmacije s Hrvaškimi in slovenskimi pokrajin s trojedno kraljevino napraviti jugoslovansko skupino dežel. Uradna „Agrarier Ztg.“ je stopila temu nasproti in izjave v „Reformi“ imenovala „hudobno in neumno izmišljeno laž od konca do kraja.“ — „Obzor“ pa ravno stvari ne taji, ampak Magjarom hude brije zarad njih strasti proti Slovanom. Tudi „Vild.“, ki je prvi to poročal, kar se dalmatinskega vprašanja tiče, ostane pri svojem in pravi, da se bodo ob svojem času te razprave objavile. — Mi rečemo le toliko, da važni zgodovinski dogodki vselej svojo senco raztezajo z bodočnosti v sedanost.

Na Českem napravilo je dné 1. jun. kat. pol. društvo sijajin zbor v Winterbergu. Predsedoval je knez Jurij Lobkovic. Razun odličnih katol. in narodnih žlahtnikov bilo je blizo 1000 kat. mož duhovskega in svetnega stanú zbranih. Lep izgled za nas — zbegane, plašljive Slovence!

Vnanji svet. V Berlinu na Nemškem umrl je dné 26. maja za plućnico Herm. žl. Malinkrodt, dika nemških katoličanov in prebrisan voditelj kat. stranke v drž. in dež. zboru. Bil je neustrašen borilec za pravico in svobodo kat. cerkve proti krutemu nasilstvu Bismarkovemu in nja pritlikovcev. Pri vseh katoličanih vzbudila je nenadna smrt pristréno sočútje, pri avstrijskih liberalcih pa škodoželjnost in roganje. „Nar.“ postavim imenuje blagega moža „fanatkarja“, dasi mu nehoté priznati mora „nemali talent, kterege po navadi klerikalcem menjka“. Oj, radikalni Jurček, kakošen „talent“ si vendar ti!

Za poduk in kratek čas.

V zadevi Slomšekovega spominka.

Skoro bo 10 let, kar so se začeli darovi za Slomšekov spominek nabirati, pa nikjer ni

ne duha ne sluha, da bi se blagi namen uresničil. Leta 1872 je „Gospodar“ o tej stvari spregovoril, in oglasili so se rojaki pokojnega Slomšeka, vrli Ponikljani, s ponudbo, da bi se v nja rojstnem kraju spominek postavil. Izvedli smo tačas, da znaša fond kakih 5000 gld., ki so v mariborski hranilnici. Kakor čujemo, se je lani denar pri mariborski eskomptni banki na obresti vložil. Eskomptna banka sicer za 1 procent več plačuje, ali pri sedanjem denarnem stanju ne dajejo eskomptne banke dovoljnega porošstva. Ko bi se bil postavni odbor o tem vprašal, bi bil brez dvoma odločil, da naj denar, ako se še v stavljenje spominka porabiti ne more, rajši v hranilnici ostane.

Toda vprašanje zastran večega ali manjšega porošstva ni uzrok, da to stvar zdaj zopet sprožimo; povod temu daje nam stanje mariborske čitalnice, čije predsedništvo si je v tej zadevi pravice prisvajalo, ktere mu ne pripadajo. Čujemo namreč, da šteje čitalnica le še kakih 15 udov! Pri tem pičlem številu se držati dolgo ne more. V §. 14. čitalničnih pravil je pa določba, da — če društvo preneha, — pripada nja „imetek jugoslovanski akademiji v Zagrebu.“

Skrajni čas je torej stvar do gotovosti spraviti in določiti, kdo da ima pravico razpolagati z denarjem za Slomšekov spominek. Še lani, ko je šlo za to, da škofijstvo zopet enega v odbor za Sl. spominek voli, se je čitalnično predsedništvo prosilo, da naj blagovoli v pregled poslati osnovo odborovo, ki mora med listinami čitalnice biti. Zgodilo se to ni, češ, da koncepta najti ni. Izvoljen pa je bil preč. g. župnik in kanonik M. Glaser. — Načrta odborove osnove nam ni treba, ker je v škofijski pisarnici vsa korespondencija v tej zadevi shranjena. Vsled teh oficielnih pisem stoji stvar tako-le:

1. V svoji vlogi od dné 1. okt. 1865, podpisanej po g. dru. Srncu, kot predsedniku čitalnice, in g. J. Sumanu, kot tajniku, prosi čitalnični odbor kn. šk. konsistorij, da naj blagovoli izmed duhovenstva voliti dva odbornika v komité za Slomšekov spominek. To se zgodi. — Da svet vidi, kakošen duh da je tačas še navdajal naše „narodnjake“, naj posnamemo naslednje stavke z omenjene vloge. „Dobro vemo“ — tako se bere v vlogi, — „da se tiče ta zadeva viših krogov memo našega, in da so naše moči preslabe, doseči zaželeni namen brez sodelovanja drugih. Zlasti naša sveta cerkev slavi Slomšeka kot uzornega škofa, kot osnovevalca mnogo blagih kršanskih društev in drugih imenitnih cerkvenih naprav... Upajé, da se nam spolni ta prošnja in želja, sklenol je odbor našega društva, da ponižno povabi slavni konzistorij, da bi izbral dva odbornika, ki bi z dvema odbornikom našega društva in z našim začasnim prvosednikom vred osnovali komité itd.“

2. V drugi prošnji od dné 25. okt. 1865, podpisanej od dra. Srnce in dra. Ulage, ki je bil